

Alnı Mavide

AHMET BÜKE

2008 Oğuz Atay Öykü Ödülü

4. BASKI

♥ can
çağdaş

AHMET BÜKE
ALNI
MAVİDE

Can Çağdaş

Alını Mavide, Ahmet Büke

© 2010, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2010

4. basım: Şubat 2022, İstanbul

Bu kitabın 4. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Cem Alpan

Editör: Faruk Duman

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: Türkmenler Matbaacılık Reklam San. ve Tic. Ltd. Şti.

Maltepe Mah. Gümüşsuyu Cad. No: 16-18

Topkapı, İstanbul

Sertifika No: 43087

ISBN 978-975-07-3201-0

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25 Sarıyer/İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750732010

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

AHMET BÜKE
ALNI
MAVİDE

2008 OĞUZ ATAY ÖYKÜ ÖDÜLÜ

ÖYKÜ

♥can

Ahmet Bke'nin Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Kumrunun Gördüğü, 2010

İzmir Postası'nın Adamları, 2010

Çiğdem Klahı, 2010

Ekmek ve Zeytin, 2011

Cazibe İstasyonu, 2012

Yüklük, 2014

Varamayan, 2019

Deli İbrahim Divanı, 2021

AHMET BÜKE, 1970'te Manisa'nın Gördes ilçesinde doğdu. İlk ve orta öğrenimini Gördes'te, liseyi İzmir Atatürk Lisesi'nde bitirdi. Bir süre ODTÜ Jeoloji Mühendisliği'nde okudu. 1997'de Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü'nden mezun oldu. Öyküleri *E, Adam Öykü, Ünlem, Patika, İmge Öyküler, Özgür Edebiyat, Eşik Cini, Notos Öykü, yenyazı, ğ, Sus, Har* gibi edebiyat dergilerinde yayımlandı. 2004'te *İzmir Postası'nın Adamları'nı*, 2006'da *Çiğdem Külâhı'nı*, 2008'de *Alnı Mavide'yi*, 2010'da *Kumrunun Gördüğü'nü* (2011 Sait Faik Hikâye Armağanı), 2011'de *Ekmek ve Zeytin'i*, 2012'de *Cazibe İstasyonu'nı* yayımladı.

Babam için...

“Aşılmaz acı yoktur...”

CIORAN

İçindekiler

“Biz”	15
Sessizce Rakı İçtiler	53
Ölü Har	57
Dönüş	61
Aniden	65
Zaman Çürüğü	69
Yıldız’ı Bulmalıyım	74
Yirmi Beş Kuruşluk Yaram	86
“Bürsst”	91
Leyla Gitmez Bir Yere... ..	95
Alını Mavide, Elleri Kanda	100
Şehrin Sesini Duydum	106
Aslında Son Gün Oldu Her Şey	109
Sumru Bu	113
Melek Çok Güzel Uyuyor	115
Açlık Sarkacı	119
“Kış Neden Var?”	123
“Alo! Burada Bir Sorunumuz Var.”	126
Düş Bulma Kurumu	129
Son Peygamber	139

Masamtelefonumvesarkacımınaşkı	144
Gâvurun Çakısı ve Pişi	148
Ayşegül Teyze'nin Hâlâ Açık Perdeleri	152
Yaz da Gör Ebenin Şeyini.....	156

“BİZ”

Bir... Arkadaş Salih

“Biz eskiden çok zenginmişiz.”

Gün batıyordu. Sıcaklık ağırdan çekilmeye başlamıştı. Bileğimle alnımı kaşardım. Kaşlarıma yapışmış siyah tüyler döküldü. Üfürdüm. Birkaçı havalanıp kendi etraflarında hızlı daireler çizdi, yerdeki kan birikintilerine düştü.

“İki nehrin doğduğu gözde yüksek duvarlı evimiz varmış. Kaya gibi bir kapı, arkasında tırnağına kadar silahlı adamlar... Salih, dinliyor musun, beni? Ulan Salih, bakmasana suratıma öyle aval aval.”

Çenesi düşmüştü yine. “Sus” desen gücüne gider şimdi. Ama çok da güzel namussuz. Bunca pisliğin içinde bile gözleri parlıyor. İçimden kalkıp yanına varmak geçiyor. Sıcak suyla ellerini yıkamalı, parmaklarını ovuşturup siyaha dönmüş kirleri akıtmalı. Kalkıp dişlerinden öpsem. Sevsem ne çıkar ki? Bu boktan bodruma sızan iki parmak ışıktan başka kimin haberi olur?

Akşamları iş bitimi çıkarken görürdüm onu. Kumraldı. Şimdi esmer. Nasıl oluyor bu? Karanlıkta rengimiz koyulaşıyor bizim.

Dar paçalı kot giyerdi. Ayağında her daim boyalı, parlak siyah ayakkabılar. Hava soğuduğunda ince yağmurluğunu atardı omuzlarına. Atölyeden yorgun, yıkıl-

miş çıkan ötekilerinin tersine o hep neşeli olurdu. Hemen karşıdaki ihtiyar bakkala girer, Ballica sigarasının yanına gazete kâğıdına sardırıldığı bir şişe ispirotoyu koyununa alırdı.

“Hazan, sen her akşam bu şişeyi devirsen ayağa kalkamazsın. Kime alıyorsun bunları, allasen?”

Gülümseyerek konuyu değiştirdi:

“Amca, yine senin duvara yazmışlar, ha?”

İnsan, duvarına yazılmasına neden bu kadar kızar. Anlamak mümkün değil. Kaç sabah beni de yoldan çevirmişti.

“Evlat, az dur bakalım.”

Ellerini pütürlü yüzeye sürer, yüzünü yaklaştıırıp koklardı.

“Ne yazıyor burada?”

Ondan nefret ediyordum. Göz çukurları iki kuru kuyu gibi koyulaşan, titreyen parmaklarında yosunlu, yeşili dövmeler olan bu ihtiyar ölüm gibi soğuk geliyordu bana.

“Konuşsana be adam! Seni tanıyorum. Pençeli ayak-kabılarınla geçiyorsun dükkânımın önünden. Her sabah, her akşam. Topal seni!”

Onu orada, merak ettiği duvarının önünde boğmayı kaç defa istedim.

“Okusana...”

Bakkalın kızı içeriden çıkıp kör adamı zorla içeri çekene kadar küfürlerini sürdürürdü.

“Baba yok orada bir şey.”

“Yalan! Orospu, yine ismini yazmışlar. Seni yazmışlar duvara.”

Kızın müthiş kuvvetine şaşırırdım. Babasının koltukaltlarından geçirdiği iki kolunu kelepçe gibi sıkır, arkaya doğru sürüklerdi. İhtiyar kapının eşğine tutunduğunda ise çözdüğü sol elini yumruk yapıp yorgun bileklere

geçirirdi. Ağzı köpükler içinde kalan adam, içerideki karanlığa doğru kaydığında onun orada boğazını kesmesini dilerdim.

Hazan bütün bunları umursamazdı.

“Hayat beni şaşırtmıyor.”

Hazan, ihtiyar adamın aslında gördüğüne inanıyordu. Daha doğrusu onunki farklı bir körlüktü.

“Her akşamüzeri, siparişlerimi raflardan eliyle koymuş gibi buluyor, paketliyor. Para üstünü eksiksiz veriyor. Hatta bazen dükkâna girdiğimde onu gazete kâğıtlarının üzerine eğilmiş buluyorum.”

Peki ya o duvar?

“İhtiyarın gözleri sadece içeride görüyor. Dışarıdaki dünya onun için karanlık.”

İtiraz etmezdim. Çünkü Hazan’la tartışılmaz. Hemen gözleri buğulanır. Ben kıyamam ki o yeşil sulara.

İş bitimi peşini bırakmazdım. Kör bakkalı ardında süphelerle bırakıp çamurlu sokağa yeniden çıkardı.

Kemaraltı’nın en berbat sokağındaydık. Atölyenin tıkadığı çıkmazın on adım ötesinde bakkalın yıkılmak üzere olan kirli camekânı uzanır, bel vermiş elektrik direğinin dayandığı o meşhur duvarla birlikte sokak çürümüş bir paçavra gibi kıvrılıp giderdi.

Hazan kartal omuzlarıyla aşağıya doğru kendini bıraktığında bu zavallılık açılır gibi olurdu.

İki yanda çarpılmış eski evlerin cumbaları çoktan yıkılmıştı. Haraplık önce buradan başlar. Kim bilir kaç kadının pembe topuklarıyla esneyen o taban tahtaları iri topuzlu çivilerden kıymık kıymık ayrılmadan önce uçan çatıdan aldığı nemle gevşer; yağmur suyu getirdiği çamurla ağacın özüne işlerken küçük çıtırlar doğurur. Ev ölürken cumbasına ağlar.

Hazan da her gün biraz daha bel veren evlere bakarken üzüldü galiba. Bunu tam anlayamazdım. Ama

beni fark edemeyeceği mesafeden onu izlerken durup dalgınca bakmasından bunu çıkarırdım.

En çok kapısı aşı boyalı Kumrulu Mescit'in önünde oyalanır. Kırmızı pasın aktığı demir kapının parmaklıklarına başını dayayıp uzun uzun içerisini izledi.

Hazan'ın parmakları incedir. Kapıya dayanıp ittiğinde kırılacaklar diye ödüm kopardı.

“Sakin girme. Çık oradan.”

Çoğu zaman sayıklamalarım işe yaramaz. Kumrulu Mescit'in iç avlusuna doğru kayıverirdi.

Benim korkum yıkıldı yıkılacak gül ağacından oymalı çatı değildi. Ne de avluda akan ve mahallelinin zehir-i zikkım akıttığına inandığı yılanbaşı çeşmeden ürkerdim. Çünkü belki bin defa eğilip kanıncaya kadar çeşmeye yapışmış, ardından titreyen ahşap merdivenleri çıkararak mescidin içinde kaybolmuştu.

Esas korkum boğuk ağılamalarının etraftan duyulmasıydı.

O gün Kıstırın Nazmi onu fark etti. Gözlerine inanamadı önce. Etrafa bakındı. Başını eğip duvara sürtünerek yaklaştı. Parmaklıkların arasından içeriye baktı. Saklandı. Yeniden doğrulup baktı. Ardından sıçrayıp uzaklaştı. Köşeyi döndü tozun içinde.

Birazdan geri geleceklerini biliyordum. Elleri belleğinde, öfkeli adımları ve küfürbaz bıyıklarıyla sokağa dolacaklardı. Kaynayan mırıltılarıyla aralarında konuşup içeriye dalacaklardı.

Mescidin yanındaki boş eve girdim. Cam kırıkları ayaklarımın altında patlıyordu. Sidik kokan koridoru koşarak aştım. Mutfak. Yerde kırık sandalye ölüsü. Telleri paslanmış çerçeve patladı önümde. Ateşten çemberin içinden geçen bir soytarı gibi uçtum. Dize kadar büyümüş otların arasında buldum kendimi. Evin arka bahçesine ulaşmıştım. Kalktığımında omzuma gömülü ince bir

demir parçası ve boyunca fışkıran kanı gördüm. Bu benim acım olamazdı. Çıkarıp attım. Bahçe aniden mora kesti. Etrafımdaki hava ağırlaştı. Koyu bir çorbanın içinde koşmaya başladım.

Bahçeyi çeviren kırık duvarlara ulaştığımda Nazmi'nin mavi gömleğini gördüm. Önümden geçiyordu. Elimi uzattım. Beni çevreleyen yoğunluk ona ulaşmama izin vermeyecek gibiydi. Ama her şey çözüldü.

Bahçeye çektim onu.

Hazan esrar zulalarını patlatmıştı. İçinde son namaz kılanın kırk sene önce öteki dünyayı boyladığı ve belki de Tanrı'nın bile unuttuğu bu mescit, mükemmel ateş tuğlalarının arasında önce tülbente, ardından paket bandına sarılmış ağır tozları saklıyordu.

Oysa o gün Hazan kim bilir aklında hangi güzellikle içeriye sızıvermişti. Kaç defa mescidin önünde durup içeriye uzun uzun bakışından içim cız etmişti. Ama her defasında başını eğip yoluna devam etmişti.

Nazmi çırpındı önce. Göğsümü göğsüne bastırıp uzun otların arasına çektim. Korkusu ter olup üzerime bulaştı. Fısıltıyla yalvardı. Biliyordu ki bağırsırsa boynunu zahmetsizce kıracaktım. Ağlamaya başladı. Omzumdaki damlayan kan büzülmüş dudaklarına iri lokmalarla dolsa da saygıyla yutuyordu hepsini. Gördüklerini unutmaya hazırdı. Hatta hemen o gün bu mahalleyi terk edebilirdi. Zaten eski bavulundan ve içine doldurduğu çizgi romanlarından başka neyi vardı. Erketelikten kazandığı üç kuruşu biriktirememişti. Bunun için çok üzgündü. Tekrar tekrar söyledi bunu. Keşke bu kadar savruk olmasaymış ki rahmetli anası bu nedenle gözleri açık gitmiş.

Bedenimde biriken ağırlığı avuçlarıma verdim. Bastırdım. Gözleri büyüdü. Beyazın arasında titreyen kırmızı damarları çatlayıp dağıldı.

Geriyeye döndüğümde Hazan ortada yoktu. Arkasında bıraktığı cehennemden habersiz yoluna devam etmişti.

Ardından deli gibi koştum. Nefes nefese yetiştim. Göğsü körük gibi inip kalkıyordu. Geriyeye yürüdük beraber. Birbirimizle konuşmadan ne yapacağımızı anlamıştık.

İki... Rehber girer

Bu çatıların hepsi bana ait. Şu çıkmazdan başlayan ve yan yana akan üç sokak, koca mahalle, Mezarlık Başı'ndan suya kadar olan tekmil ev ve çirkini ve şehlasıyla bütün bu çöp bana zimmetli.

Elimde görülmez bir davul ve kiraz ağacından tokmakla sabah sayımına çıkıyorum. Büyük hapishane. Duvarları bir ben biliyorum. Kimse uyanmadan herkesin hücrelerini açıyorum.

Orta sokağın sonunda gürültülü sesler çıkaran atölyeye en sevdiğim yer. Karşı evin damından izliyorum. Kucak dolusu çarşaf taşıyorlar. Makineler, bağlanmış hayvanlar gibi höykürüyor. Gidip gelen demir taraklar, pırlıtlı ışıklar saçan vidalar, ağır yağları akan sarılı teller. Çalışan her şey iyidir. Elektrik hayat veriyor bu eski mahalleye.

Hatta yürüyen ceset Halit Bey bile o kalabalığın arasında kanlanıyor. İşçilerine bakıyor oturduğu masadan. Koşturan küçük kızları, eğilip kalkan sepetlere doldurdukları çorapları taşıyan çırakları, bıçak kesigi parmaklarını sıcak çay bardaklarıyla ısıtan ustabaşını gözünü kırpmadan izliyor.

Halit Bey geniş kolçaklı koltuğunun hemen arkasında, çerçevenlenmiş siyah beyaz eski fotoğrafını indirir, "Gençliğim, kudretim..." diye fısıldar.

Ses yükselir. Tezgâhtaki kızlar tedirgin güvercinler

gibi kulak kabartır, ardından başlarını omuzlarına gömerler. Hava buza keser. Herkes tozun ve ışın arasında kaybolmaya çalışır.

Ayağa kalkar.

Mahallede beni deli diye çağıran tek kişi Halit Bey'dir.

“Lan Deli Rehber, gel buraya...”

Çaresiz boynumu bükerim.

Atölye boşalmış olur. Vücuduma sardığım naylon torbaların hışırtıları altından içeri süzülürüm. Kalkıp perdeleri kapatır, ışıkları söndürür; masa lambasının kirli sarısı kalır geriye.

Sandalyemi kendim sürükleyip getiririm köşeden. Ellerimi arkada birleştiririm. Soğuk kelepçenin bilekleri-me oturuşunu hissederim.

“Lan Deli Rehber, tat vermiyorsun aslında bana.”

Halit Bey, tıknaz adamın birisidir. Kemerli burnunun indiği yerde kibrit çöpü kadar ince bir bıyık kıvrılır. Yüzü kireç beyazıdır. Ama beni omuzlarımdan tutup sarstığında gri gözlerindeki tül biraz yırtılır. Çıplak başından sıyrılıp gelen ve şakağında çatallaşmış kaybolan damarının atmaya başladığını hissederim. Halit Bey'in içi hafiften uyanıyordur artık.

Elinin tersiyle vurur; arka arkaya. Hafif bir giriş.

“Neden böyle naylon torbalar içinde geziyorsun? Neden sarıyorsun bunları vücuduna?”

Önceleri, buna sinirleneceğini bilemezdim elbette; yanıt vermeye çalışırdım. İki eliyle ağzımı kapatmıştı kaç kere. Konuşmamı istemiyordu. Aslında karşısına oturtup eziyet ettiği adam ya da adamlar ben değildim. Bunu bana haykırdığı anlamsız sorulardan anlamıştım.

“Sen kime bağlısın?”

“Nerede buluşuyorsunuz?”

“Ev nerede?”

“Bu anahtarlar nereye ait?”

“O adamın gerçek ismi ne?”

O her sorunun ardından yumuk gözleriyle kırıştırdığı alnını yere döküyor, kendince verdiği ama aslında ağzımdan dökülmeyen cevapları tartıyor, eğer tatmin olmamışsa yeniden üzerime yıkılıyordu.

Bu mahalleden kaçıp gidebilirdim. Kumrulu Mescit’in bitişiğinde kırık beliyle yükselen o metruk evin ikinci katındaki üç parça kirli çaputumdan başka neyim vardı ki? Ama bir türlü kopamıyordum buradan. Evlerin tozlu çatılarında dolaşıp çöpleri karıştırmaktan, ışık sızan her odayı, her ayak tıptırtısını izlemekten kendimi kurtaramıyordum.

Bütün bunların ötesinde bu rezil adamın ayağına gitmeyebilir, bana doğru uzattığı titreşen kolları büküp çattırılı seslerle kırabilirdim. Mümkünü yoktu. Ağır dudaklarından çıkan sesini duyar duymaz tüm kaslarım çözülüyordu. Ona boyun eğiyordum.

Belki de bu çaresizliğimin altında o iğrenç sandalyeye çöker çökmez hissettiğim garip duygu yatıyordu. İlk birkaç saniye içerisinde her zaman içinde yüzdüğüm pelteleşmiş zamanın zarı yırtılıyor ve vücuduma sıvaşan kanlı peltenin içinden sıyrılıp nefes alıyordum. Sanki kalın renkli camlar ardından baktığım dünya gerçek oluyordu. Avuçlarıma geçirdiğim tırnaklar etime batıyor, yüzümden yayılan ateş beni yakıyordu. Acı bana kendimi geri veriyor gibiydi.

Oysa normal zamanlarda dalgacı adamın tekiydim. Saat Kulesi’nin dibindeki midyeci çocuklara takılırdım gece yarısından sonra. Onlar benden korkmazdı. Hepsinin severken öldürebileceği kadınları vardı. Kocaman elleri gülerken titrerdi.

Dertleri beni kerhaneye sokmaktı. Günlerce yalvardılar. Vücuduma sardığım torbaları gözüm gibi koru-

dum. Israr ettiler, tersledim. Üzerime geldiler birkaçını ısırdı tekmeledim. Sonunda mahalleye kadar kovaladılar. Kumrulu Mescit'in kapısının önünde kısırdılar beni. Daha doğrusu Hazan ensemenden yakaladı. Çaresiz boyun eğdim.

Karga tulumba Karataş Hamamı'na vardık. Hazan makasla üzerime sardığım torbaları kesti. Herkes öğürürken o gülümsüyordu.

"Ah Rehber, ah! Ne bu yaralar. Allah sana kışını dönmüş ama sen bari acıyaydın kendine."

Ne utandım ama. Göbek taşının üzerine kıvrıldım. Başımı karnıma gömdüm.

"Ah Rehber, ah! Kimsin sen?"

Kimdim ben?

Ter içindeki bu kanlı et parçasının içine ruhu kim üflemişti?

Üşüdüm ben. Parmaklarımın arasından sızan hamamın sarı ışığı altında apışaramdan bacaklarıma yürümüş gri kabuklar ve altındaki acılı yaralar bile titredi. Üzerime abanan sıcağa rağmen dişlerim takırdadı.

Hazan eliyle yuğdu bedenimi. İri sabun kırıklarıyla köpükledi. Keseyle gezindi üzerimde. Midyeci çocuklar kovalarla su döktüler üzerime.

Sonra biraz karıştı ortalık. Hamamcı maraza çıkardı:

"Çıplak mı çıkacak bu çocuk dışarıya?"

Hazan adamı boğazından yakalamış silkeliyordu.

"Bulacaksın gömlekle pantolon."

Araya girenler oldu. Midyeci çocuklardan ikisi bıçak çekti. Aşağıdaki ocağa odun atmaya giden iki karış ense-siyle Tellak Asım buğulu kapıyı açiverince iş kızıştı esas. Fırlattığı nalın, kurnanın mermerinden sekip kavgayı sırtıtık ağzıyla izleyen müşterilerden birinin göğsüne oturdu. Mosmor oldu adam. Yine en akıllımız Hazan çıktı. Tepedeki karpuz lambayı fırlattığı tasla tuz buz etti.

Göğsünde bir diken büyüyordu. Kökleri akciğerinin dalları arasında karışmış, kalbinin hemen yanından boy veren kaba sapı kızıla dönmüş diken. Tuğ çıkarmış. Muzaffer mor uçları var topuzunun. İçindeki kafayı koruyan sert zırh, ölümcül oklarla donanmış. Metal ruhlu diken büyüyordu göğsünde. Onu bıraktıkları ağacın dibinden doğruldu. Sırtını dayadı akas-yaya. Dibinden avuçladı toprağı. Ağır ağır çiğnedi. Yattukça rahatladı. İçindeki açlığın atları sakinleşti.

Alın Mavide, öyküleriyle sıradan insanı gözlemleyen, öyküye yakışacak ayrıntıları yetkinlikle aktaran Ahmet Bülke'nin yirmi dört öyküsünü bir araya getiriyor. Bu öykülerin kahramanları, yaşamın dayattığı acı, karanlık yazgıyı tüm varlıklarıyla resmediyorlar. İnsanın aslında kendi gizli sesini bulduğu, bu nedenle okurken sarsıldığı, huzursuzluğa kapıldığı önemli bir kitap. *Alın Mavide*.

